Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp	Voorstel Inzet Reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	19 december 2023
Datum raadsvergadering	4 april 2024
Nummer	
Documentnummer	INT/23 - 575433
Zaaknummer	Z23 - 267755

Voorstel

1. In te stemmen met het Bestemmingsvoorstel inzet reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang in Vught;
2. Toestemming aan het college te verlenen voor het aanwenden van de reservemiddelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang, overeenkomstig het bestemmingsvoorstel 'Inzet Reservemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in Vught'.

Eerdere besluitvorming

- Raadsbesluit Zienswijze op voorgenomen wijziging van de centrumregeling Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, verslavingszorg en aanverwante taken regio Meierij en Bommelerwaard 2022-2025 (2 februari 2023)
- Raadsbesluit goedkeuring op voorgenomen wijziging van de centrumregeling Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, verslavingszorg en aanverwante taken regio Meierij en Bommelerwaard 2022-2025 (21 September 2023)
- Raadsbesluit vaststelling Regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen, regio Meijerij en Bommelerwaard 2022-2025 (25 november 2021)
- Raadsbesluit toestemming aan het College van Burgemeester en Wethouders om de Centrumregeling Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en aanverwante taken, Regio Meierij en Bommelerwaard 2022-2025 vast te stellen ex artikel 1, tweede lid Wgr. (25 november 2021)

Inleiding

Vanaf 1 januari 2022 zijn alle gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor beschermd wonen, zowel in uitvoering als in financiering, door een proces dat "doordecentralisatie" wordt genoemd. Deze belangrijke verandering vormt de kern van de overgang van Beschermd Wonen naar

Beschermd Thuis, met als hoofddoel het stimuleren van zelfstandig wonen in eigen gemeenschappen. Binnen de regio Meierij en Bommelerwaard zijn gemeenten volop bezig met het ontwikkelen van een uitgebreid, lokaal voorzieningenpakket, gebaseerd op vijf kernprincipes (goed wonen, gezonde financiën, waardevolle dag-invulling, passende ondersteuning en een fijne leefomgeving).

Uw Raad heeft op 25 november 2021 het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen, regio Meijerij en Bommelerwaard 2022-2025 vastgesteld. Het Regioplan ondersteunt de ontwikkeling van lokale, integrale voorzieningen voor Beschermd Wonen, zodat de doelgroep zo zelfstandig mogelijk kan wonen met de nodige zorg en ondersteuning. Het onttrekkingsvoorstel sluit hier goed bij aan. Voortbordurend hierop is in het Poho MZ van de regio Meierij en Bommelerwaard op 13 juli 2022 een voorstel aangenomen om de regionale reservemiddelen in het kader van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO) tussentijds uit te keren aan de deelnemende gemeenten (Gentlemen's Agreement). Dit voorstel is vastgesteld door uw raad op 2 februari 2023 en formeel bekrachtigd op 21 september 2023.

In dit raadsvoorstel ontvangt u een overzicht van initiatieven waarvoor de gereserveerde middelen mogelijk ingezet zouden kunnen worden. Het college verzoekt uw raad om toestemming voor het inzetten van deze middelen voor de genoemde projecten/initiatieven.

Beoogd effect

Voor Vughtse inwoners is het van cruciaal belang om duurzame strategieën in te zetten om de wachtlijsten bij Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang langdurig te verminderen. De beschikbare reservemiddelen bieden een bijzondere kans om een effectieve aanpak, waarbij de focus ook ligt op preventie, mogelijk te maken. Het doel is niet alleen het verminderen van de wachtlijsten, maar ook het bieden van een geschikte plek met de nodige ondersteuning voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij.

Argumenten

1.1. Optimalisatie van beschikbare reserves:
Het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen, regio Meijerij en Bommelerwaard 2022-2025 en de Gentlemen's Agreement bevatten doelstellingen om de inzet van de beschikbare reserves voor Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang (BW/MO) te optimaliseren, met als doel de betrokken Vughtse doelgroep zo efficiënt mogelijk te ondersteunen.

1.2. Preventie en vliegwieleffect
De reserves worden primair ingezet voor preventie binnen beschermd wonen en maatschappelijk opvang, wat tevens fungeert als een stimulans voor bredere maatschappelijke initiatieven, erkennende de noodzaak om diverse beleidsgebieden op een geïntegreerde manier aan te pakken.

1.3. Inclusieve en integrale benadering
De gemeente Vught zet in op een veerkrachtige, inclusieve en integrale benadering om het welzijn en de welvaart van alle inwoners te bevorderen, niet alleen gericht op specifieke eisen van BW/MO.

1.4. Cliëntgerichte zorg

De focus van de gemeente ligt op de kwaliteit van zorg, waarbij de hulpvraag van de cliënt voorop staat, de zorg dichtbij is georganiseerd, is afgestemd op de persoonlijke situatie en mogelijkheden van de cliënt, waarbij de zorg niet zwaarder is dan noodzakelijk.

Hieronder leest u een overzicht van de beschermd wonen en maatschappelijke opvang (gelieerde) activiteiten, met een korte omschrijving, die in aanmerking komen voor financiering vanuit het reservebudget BW/MO. In het voorstel document (bijlage 1) leest u hier meer over.

1. BW/MO Reserve Vught - Reguliere uitgaves reserve voor potentiële tegenvallers of stijging van kosten: In reactie op de doordecentralisatie van Beschermd Wonen (BW) in Vught, die zich richt op een meer kwetsbare groep en hogere kosten met zich meebrengt, stelt de gemeente voor om een eigen bestemmingsreserve op te zetten.

2. Preventie en ontlasten MO jongvolwassenen (extra kleinschalige opvang voor jongeren): Het tekort aan opvang voor 18+ jongeren blijft een kritiek punt. Een nieuwe kleinschalige opvanglocatie is gepland voor 2023, maar de behoefte aan meer opvang voor 18+'ers, met bijbehorende lichte begeleiding en training voor zelfstandigheid en stabiliteit op diverse levensgebieden, blijft hoog.

3. Extra inzet maatschappelijk werk: De maatschappelijk werkers in Vught spelen een centrale rol als verbindingspunt tussen gemeenschap en relevante instanties, gericht op sociaal-emotionele en psychologische begeleiding en het bevorderen van autonomie en zelfredzaamheid. Ze faciliteren vroege identificatie van problemen en toegang tot kwetsbare groepen, dragen bij aan preventie, en versterken lokale zorgstructuren en wijkteams.

4. Welbevinden in de wijk: In Vught gaan we een meer integrale zorgbenadering toepassen, gericht op welbevinden in de wijk en preventie. Door kortlopende interventies en betrokkenheid van burgers wordt vroegtijdige identificatie van kwetsbare individuen bevorderd. Dit leidt tot verminderde afhankelijkheid van maatschappelijke diensten en afname van dakloosheid.

5. Middelengebruik onder Jongeren Vught – Intensivering Aanpak: Het toenemende middelengebruik onder jongeren in Vught, inclusief drugs, alcohol en vapen, vereist gerichte interventie en bewustwordingscampagnes. Samen met lokale partners zoals Novadic Kentron zal onderzoek worden gedaan naar effectieve interventies om deze trend te keren en bij te dragen aan een gezondere jongerengemeenschap in Vught.

6. Pilot tegengaan stigma dakloosheid – Zachte Landing in de Wijk: In Vught belemmert stigma na dakloosheid de herintegratie van kwetsbare groepen. Verschillende organisaties werken samen om dit stigma aan te pakken, bewustzijn te vergroten en inclusiviteit te bevorderen. Door samenwerking en kennisdeling tussen hulpverleners, vrijwilligers en gemeenschap, wordt de integratie en het welzijn van voormalige daklozen ondersteund.

7. Programma coördinator inzet reserves: Een programmacoördinator is cruciaal voor de implementatie van de beschermd wonen en maatschappelijk opvang reserves om coördinatie tussen diverse disciplines te waarborgen. De coördinator optimaliseert processen, monitort middeleninzet verbindt lokaal en regionaal beleid, en evalueert investeringen. Deze rol verhoogt

de efficiëntie en consistentie in beleidsuitvoering, en verlicht de werklast van beleidsmedewerkers, wat bijdraagt aan verbeterde dienstverlening.

Voor ieder activiteit zal bij aanvang worden uitgewerkt wat gemeten gaat worden en met welk doel. Dit zal zorgen voor een duidelijk beeld van de uitvoering en voortgang van het bestemmingsplan, waardoor tijdig bijgestuurd kan worden waar nodig. De programmacoördinator, samen met de betrokken beleidsmedewerkers, zal deze monitoring coördineren en uitvoeren.

Kanttekeningen

Het nieuwe beleidsplan is gericht op het meer zelf realiseren van opvang door individuele gemeenten, een taak die eerder bij de centrumgemeente lag. Dit brengt meer verplichtingen, risico's en kosten voor individuele gemeenten met zich mee. Er kan ook sprake zijn van het gelijktrekken van tekorten in de Wmo, vooral bij dagbesteding en individuele begeleiding. Dit zou bijdragen aan een flexibelere op- en afschaling van zorg en de integratie en efficiëntie van financiële stromen bevorderen, wat de dienstverlening voor de inwoners van Vught ten goede komt.

Financiën

Nadat alle colleges de gewijzigde centrumregeling hebben vastgesteld (na toestemming van de raden) heeft de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch een raadsvoorstel goedgekeurd om in 2023 € 14,2 mln. uit te keren aan de in de centrumregeling deelnemende gemeenten volgens de regionale beleidslijn. Daarvoor is in de centrumregeling een verdeelsleutel vastgelegd.

In de meerjarenbegroting 2023-2026 is een storting van ruim € 6 miljoen in de regionale reserve voor 2023 geraamd. Dit zal leiden tot een nieuwe tussentijdse uitkering in 2024. Er is een wijziging doorgevoerd in de centrumregeling BW en MO Meierij en Bommelerwaard 2022-2025, en er wordt structureel gerekend op een bedrag van € 170.000 voor 2024 tot en met 2027 voor Vught voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Concreet betekent dit voor Vught de volgende bedragen tot 2027: in 2024 € 1.022.176,-, in 2025 € 541.614,-, in 2026 € 172.614,- en in 2027 € 172.614,-. De reservegelden zijn bestemd voor investeringen in het kader van de beweging richting Beschermd Thuis, inclusief reservevorming voor de integratieperiode van 10 jaar. Het bestemmingsplan wordt opgesteld als een programma voor BW/MO, waarin wordt omschreven hoe de middelen zullen worden ingezet.

Communicatie

De programmacoördinator zal in nauwe samenwerking met de afdeling communicatie een communicatieplan opstellen. Het doel hiervan is om de diverse initiatieven effectief onder de aandacht te brengen in Vught.

Vught

Burgemeester en wethouders van Vught,
De secretaris

W.F.F. Keijzers

De burgemeester

R.J. van de Mortel

Openbare bijlage(n):

- Bestemmingsvoorstel Inzet reservemiddelen beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Vught
- Advies van de Adviesraad Sociaal Domein
- Reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein